

Een rivier als beest, als bindende kracht of juist als afscheiding

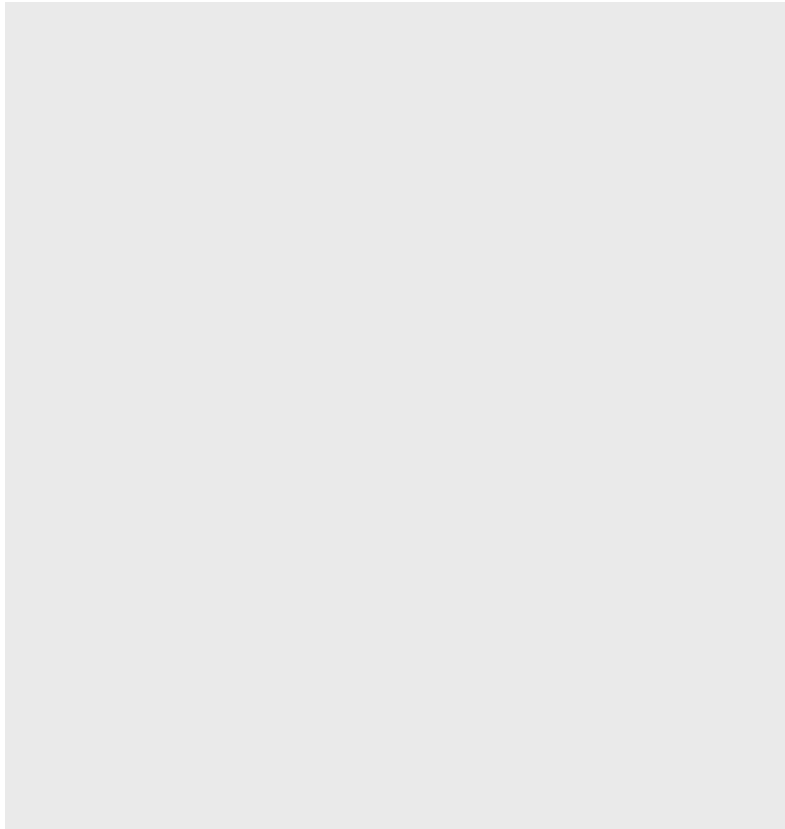
de Volkskrant

klasse. Martin Michael Driessen is oorspronkelijk en een ongebreideld verteller.

Daniëlle Serdijn 16 april 2016, 2:00

'U bent alcoholicus', had zijn arts gewaarschuwd. Matig drinken is geen oplossing. 'U moet totaal met de gewoonte breken.' Stoppen of doordrinken, dat is de kwestie. Tijdens een kanotocht in de Ardennen probeert de patiënt, een niet bijster succesvol acteur, tot een beslissing te komen. Eenvoudig is dat niet.

Rivieren van Martin Michael Driessen (1954) bevat drie novellen met een hoofdrol voor steeds een andere rivier. Mooi onderwerp. In *Alles führt zu nichts* toont de schrijver ons een beestachtige rivier: de Aisne, die in de toeristengids gemoedelijk heet. Toch loopt de acteur er rampzalig in vast. En dan is er ook nog dat drankprobleem. Het besluit lijkt genomen als hij zijn fles de rivier in slingert. Maar vervolgens ontwikkelt het verhaal zich tot een eigentijdse versie van het *Vrouwtje van Stavoren* en is het onmogelijk nog aan het lot te ontsnappen.

Beeld website: Martin Michael driessen

Bindmiddel

Reis naar de maan ontsluit de wereld van de Duitse stamvlotters in de vroege 20ste eeuw. Een ongekende pracht doemt op in een landschap

Wilde Rodach, zoals de rivier hier heet, bruist van levenslust, net als de jongens Konrad en Julius.

De een stijgt sneller op de maatschappelijke ladder dan de ander, toch blijven ze elkaar zien. De rivier is het bindmiddel in hun kameraadschap en in hun beider carrières. Als de oorlog uitbreekt, vluchten de twee, oudere mannen inmiddels, op een vlot over de rivier. Doel is om naar Nederland af te zakken. Julius zou Joods zijn. Later wordt duidelijk dat er een andere reden is om uit Duitsland te vertrekken. Hoe verder ze stroomafwaarts varen, hoe definitiever zij het verleden achter zich laten.

Driessen stelt de levensloop van beide jongens voor als de stroom van een rivier. Dat is geen novum, maar wel vreselijk goed gedaan. Zijn beeldende verteltrant bewerkstelligt waar spektakel: 'haast achteloos stapte hij van stam tot stam om met zijn gewicht te sturen. Het vlot schoot de kolkende watermassa in, de waaier van stammen rees op uit het schuim als de staartvin van een grote duikende vis.' Zo gaat het nog even door in dit decor vol donkere sparrentakken en glinsterend water. Je kunt het hout haast ruiken.

Erfscheiding

In het derde verhaal fungeert de rivier als erfscheiding tussen het land van twee families die generatie na generatie met elkaar overhoop liggen. Voortdurend denkt de ene partij door de andere te worden benadeeld. Een slimme advocaat stelt een oplossing voor: ruil van land. Maar dan wordt er, diep in de grond, een schat gevonden van grote archeologische waarde.

Deze geschiedenis is beduidend lichter van toon en komischer dan de eerste twee. Bovendien zien we iets terug van de ongebreidelde verteller die Driessen was in zijn romandebuut, Gars (1999) en het daarna verschenen Vader van God (2012). In beide romans permitteerde de schrijver zich een hoop gekkigheid. Rivieren laat zien dat zijn verhalen aan zeggingskracht winnen als de dosering van alle frivoliteiten een beetje is aangepast. Zou het ermee te maken kunnen hebben dat Rivieren niet werd uitgebracht bij Driessens vaste uitgeverij, Wereldbibliotheek, maar bij Van Oorschot?

Hoe het ook zij, deze bundel is oorspronkelijk en van grote klasse. De beste Driessen tot nu toe.

Beeld Rechtenvrij

MEER OVER MARTIN MICHAEL DRIESSEN KUNST, CULTUUR EN ENTERTAINMENT KUNST EN ENTERTAINMENT LITERATUUR JULIUS

advertentie